

Gerechtshof in Den Haag resp. worden vernietigd en gewijzigd in één jaar. Muller zit zijn straf uit in Rotterdam ¹⁵⁾, Valk in Leiden, Maria in Delft ⁶⁷⁾ (1820-'21).

De groep komt tot welstand in Puttershoek, en verwerft zich in de hongerwinter van 1822-'23 goodwill bij de bevolking. Valk vestigt zich met een gedeelte in Mijdrecht.

1823. Neerslag van hun praktijk van samenleven in het hier gedeeltelijk afgebeelde reglement: *gemeenschap van goederen*; bij ev. opheffing ontvangt ieder terug 'wat er van het zijne nog is' ¹⁶⁾.

1829. Men verhuist naar Zwijndrecht.

1829-1832. Van Middelburg komen in W. Heystek, schoenmaker en Ph. Metz, chocoladefabrikant. De laatste brengt 20 à 30 mille in ¹⁷⁾, bedingt echter regeling-voor-notaris.

1832. Constitutief Reglement. Veertien consorten beheren voortaan het bezit van de broederschap, die naar buiten optreedt als 'Visser, Metz en Consorten'. Ieder lid ontvangt *loon voor zijn arbeid*.

Na 1832 neergang,

1833. Muller sterft.

1834-1836. Onenigheid in Zwijndrecht en afscheiding van Mijdrecht. In Zwijndrecht treedt Bos op de voorgrond.

1837. Ph. Metz wil uit het consortium treden. De anderen weigeren, en hij krijgt zijn geld niet terug.

1841. Expeditie-contract als ampliatio bij het Constitutief Reglement: vijf overgebleven consorten (o.a. Maria), ieder voor een vijfde deel eigenaar van het bezit, gaan tot verdeling over.

1843. Ieder van hen ontvangt pl.m. f 2500,—. Ontbinding.

1847. Acte van scheiding.

1864. Ex-Nieuwlichters, o.a. W. Heystek, emigreren naar Salt Lake City.

Keren we terug naar 1817 en naar Maria!

Het was wel duidelijk een koortsachtige sfeer, die daar in Wadinxveen in die eerste dagen heerste! We hebben daarover het bericht bij Anagrapheus, en een brief van Valk uit 1836 ¹⁸⁾. Vooral deze merkwaardige brief – kritisch ten opzichte van Maria; ik kom daarop terug – geeft een aangrijpend beeld van de vervoering, die daar toen om zich heen greep en die de groep bijvoorbeeld bracht